॥ सञ्जय उवाच॥ त्वद्युक्तोऽयमनुप्रश्नो महाराज यथेच्छसि। त्वन्तु दुर्य्योधने दोषमिममाधातुमर्हसि।
शृणुष्वानवशेषेण वदतो मम पार्थिव। य आत्मनो दुश्चरिताद्शुभं प्राप्नुयान्नरः।
न स कालं न वा दैवं वक्तुमेतदिहार्हति। महाराज मनुष्येषु निन्द्यं यः सर्व्वमाचरेत्। ५४००
स वध्यः सर्व्वलोकस्य निन्दितानि समाचरन्। निकारा मनुजश्रेष्ठ पाण्डवैस्त्वत्प्रतीक्षया।
अनुभूताः सहामात्यैर्निकृतैरधिदेवने। हयानाञ्च गजानाञ्च राज्ञाञ्चामिततेजसां।
वैशसं समरे वृत्तं यत्तन्मे शृणु सर्व्वशः। स्थिरो भूत्वा महाप्राज्ञ सर्व्वलोकक्षयोदयं।
यथाभूतं महायुद्धे श्रुत्वा चैकमना भव। न ह्येव कर्त्ता पुरुषः कर्म्मणोः शुभपापयोः।
अस्वतन्त्रो हि पुरुषः कार्य्यते दारुयन्त्रवत्। केचिदीश्वरनिर्दिष्टाः केचिदेव यदृच्छया। ५४०५
पूर्व्वकर्म्मभिरप्यन्ये चैधमेतत् प्रदृश्यते। तस्मादनर्थमापन्नः स्थिरो भूत्वा निशामय।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि सैन्यनिर्याणपर्व्वणि सञ्जयवाक्ये अष्टपञ्चाशदधिकशततमोऽध्यायः समाप्तञ्च सैन्यनिर्याण पर्व्व॥ १५८॥

॥ अथ उलूकदूतागमनपर्व्व॥ ११॥

॥ सञ्जय उवाच॥ हिरण्वत्यां निविष्टेषु पाण्डवेषु महात्मसु। न्यविशन्त महाराज कौरवेया यथाविधि।
तत्र दुर्य्योधनो राजा निवेश्य बलमोजसा। सम्मानयित्वा नृपतीन् न्यस्य गुल्मांस्तथैव च।
आरक्ष्यस्य विधिं कृत्वा योधानां तत्र भारत। कर्णं दुःशासनञ्चैव शकुनिञ्चापि सौबलं।
आनाय्य नृपतींस्तत्र मन्त्रयामास भारत। तत्र दुर्य्योधनो राजा कर्णेन सह भारत। ५४१०
सम्भाषयित्वा कर्णेन भ्रात्रा दुःशासनेन च। सौबलेन च राजेन्द्र मन्त्रयित्वा नरर्षभ।
आह्वयोपङ्करे राजन्नुलूकमिदमब्रवीत्। उलूक गच्छ कैतव्य पाण्डवान् सहसोमकान्।
गत्वा मम वचो ब्रूहि वासुदेवस्य शृण्वतः। इदन्तत् समनुप्राप्तं वर्षपूगाभिचिन्तितं।
पाण्डवानां कुरूणाञ्च युद्धं लोकभयङ्करं। यदेतत् कत्थनावाक्यं सञ्जयो महदब्रवीत्।
वासुदेवसहायस्य गर्ज्जतः सानुजस्य ते। मध्ये कुरूणां कौन्तेय तस्य कालोऽयमागतः। ५४१५
यथा वः सम्प्रतिज्ञातं तत् सर्व्वं क्रियतामिति। ज्येष्ठं तथैव कौन्तेयं ब्रूयास्त्वं वचनान्मम।
भ्रातृभिः सहितं सर्व्वैः सोमकैश्च सकेकयैः। कथं वा धार्म्मिको भूत्वा त्वमधर्म्मे मनः कृथाः।
य इच्छसि जगत्सर्व्वं नश्यमानं नृशंसवत्। अभयं सर्व्वभूतेभ्यो दाता त्वमिति मे मतिः।
श्रूयते हि पुरा गीतः श्लोकोऽयं भरतर्षभ। प्रह्लादेनाथ भद्रन्ते हृते राज्ये तु दैवतैः।
यस्य धर्म्मध्वजो नित्यं सुरा ध्वज इवोच्छ्रितः। प्रच्छन्नानि च पापानि वैडालं नाम तत् व्रतं। ५४२०
अत्र ते वर्त्तयिष्यामि आख्यानमिदमुत्तमं। कथितं नारदेनेह पितुर्म्मम नराधिप।
मार्ज्जारः किल दुष्टात्मा निश्चेष्टः सर्व्वकर्म्मसु। ऊर्द्ध्वबाहुः स्थितो राजन् गङ्गातीरे कदाचन।
स वै कृत्वा मनः शुद्धिं प्रत्ययार्थं शरीरिणां। करोमि धर्म्ममित्याह सर्व्वानेव शरीरिणः।